

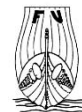

Ove Eide

Revidert norskplan:

(eit høve til å diskutere)

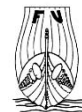
utfordringar og moglegheiter i norskfaget

Læreplanen i norsk er «to-i-eitt»:

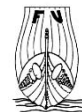
- målpolitisk plan (formelt vedtatt)
- fagleg og pedagogisk (skal fyllast med innhald)

Nokre prinsipp i læreplanen:

- vidt tekstomgrep
- komparative tilnærmingar
- tekst i fokus, ikkje forfattarskap (berre etter 10. klasse er dette ordet brukt)
- tekst i kontekst
- retorikk som ferdigheit, tenkjemåte og metode
- talemål, talemålsvariantar, språklig variasjon (dialekter berre nemnt i formålet)
- eksempeltekstar

Utfordringane – dei fire nødvendige stega

1. Ei (rimeleg) felles forståing av læreplanen

2. Nødvendig etterutdanning

3. Reell innføring av læreplanen

4. Fornyng av fagleg innhald og metode

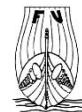
Utfordring:

utvikle felles forståing av læreplanen

(\longleftrightarrow)

traderingar

«private læreplanar»)

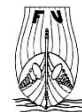

Formål:

Norskfaget er et sentralt fag for

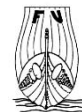
- *kulturforståelse* (samtid, historie, nasjonalt, internasjonalt)
- *kommunikasjon* (instrumentelt, situasjonsforståing)
- *dannelse og identitetsutvikling* (enkelteleven)

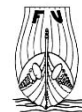
Felles forståing av:

- «ulike litterære tradisjoner» (også sakprosa?)
- presentasjon av nordiske tekstar
- forholdet skjønnlitteratur – sakprosa
- «få perspektiv på teksthistorien»
- tekstomfang (samla + enkeltmål)
- folkediktinga sin plass:
 - «Sammenligne fortellemåter og verdier i et utvalg samtidstekster...med myter og folkedikting» (vg2)
(litterær tradisjon? det norske? språkhistorie?)

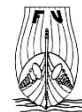
Behov for presisering av omgrep og formuleringar?

Utfordring:

- samanheng mellom skriveopplæringa, utvalsprøver i skriving og skriftleg eksamen

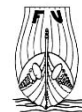

Ei utfordring også i åra som kjem:

Nynorsk som hovudmål

Nynorsk som sidemål

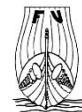

Moglegheit: Forsøk med vurderingsordninga i norsk

- organisering av arbeidsåret
- tilpassing til klassa

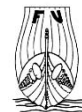
MEN – også ei utfordring: klasser med begge målformene

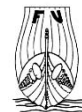
Moglegheit: ei opplæring på høgd med forskinga / faglege debattar. Nokre få døme:

- Aasen
- Collett
- Bjørnson
- talemålsvariantar/dialektar
- språkhistorie (=kjensler og konflikt)
-

«...et sentralt fag for dannelse»

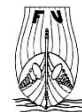

Tre sitat frå

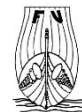
God – betre – best.

*Mål og strategiar for vidaregåande opplæring i Sogn
og Fjordane 2012 til 2015*

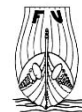
Danning er eit mangfaldig omgrep, med fleire dimensjonar: individretta (utvikling av dømmekraft og refleksjon), medborgarperspektiv (vere aktiv deltakar i samfunnsliv) og kulturelt /sosialt (meistre mangfald og kompleksitet i møte med andre menneske og uttrykk)

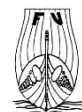
Meir konkret kan samfunnsdanninga med mål om å skape myndige menneske identifiserast som:

- å tileigne oss og beherske det kulturgitte
- å ha evne til å overskride og vurdere kritisk det vi møter
- å ha evne til å takle og respektere ulikskap og kompleksitet

For å lukkast i dette må ein ha eit språk til å tolke og formidle kultur – både eigen og andre sine kulturelle ytringar. Menneskeleg utvikling er knytt til språklege ferdigheiter, særleg for å kunne delta i offentleg liv og kunne vere ein aktiv samfunnsborgar. **Meistring av dei grunnleggande ferdigheitene lesing, skriving, rekning, samtale og digital tane er basis for aktiv samfunnsdeltaking.**

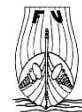

I eit danningperspektiv:

Kva for tekstar skal elevane møte?

Korleis skal tekstane lesast / lærestoffet handsamast?

Konklusjon:

Behov for nokre avklaringar / presiseringar

Utvikle felles forståing av læreplanen

Store moglegheiter for ei nødvendig fornying av
norskfaget i skulen

